

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Til Programutvalgets medlemmer

INNKALLING TIL MØTE I PROGRAMUTVALG FOR ERNÆRING

Onsdag 23. november 2017 kl. 09.00-11.00 i Armauer Hansens hus, rom 285 2.etg.

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling, referat fra 23. november 2016 og saksliste

1/17 Status undervisningskrefter

Orientering om status fra Robin Ørnstrud

2/17 Studieplanrevisjon

Alle studieprogram ved UiB med tilhørende emner skal gjennomgå revisjon i løpet av studieåret 16/17. Innleveringsfrist for studieprogrammene er 1. februar, men vi har fått innvilget to mndr forlenget frist.

En komite har jobbet med studieplanen for Master i human ernæring. Vedlagt.

Vedtaksforslag: Programutvalg for ernæring godkjenner utkastet til studieplan for Master i human ernæring, og sender denne inn til fakultetet.

Vedtaksforslag: Programutvalget nedsetter en komite for å jobbe med studieplanene for bachelor i human ernæring og master i klinisk ernæring.

3/17 Innspill til utdanningsmelding

Programutvalget skal levere sitt årlige innspill til utdanningsmeldingen. Vedlagt: bestilling

4/17 Tverrfaglig trening for masterstudenter i klinisk ernæring (TVEPS)

Vedlagt: forespørsel om å gjære TVEPS obligatorisk på 2. studieår, master i klinisk ernæring.

5/17 Programutvalgsmøter vår 2017

Neste møte

Eventuelt

Robin Ørnsrud (s)
fung. leder

Guro Akre (s)
sekretær

REFERAT FRA MØTE I PROGRAMUTVALG FOR ERNÆRING

Onsdag 23. november 2016 kl. 09.30-11.00 i Armauer Hansens hus, rom 437 4.etg.

Tilstede: Robin Ørnstrud (NIFES), Berit Falk Risvold (AKE), Ottar Nygård (K2), Trygve Hausken (K1), Marion Kusche-Gullberg (IBM), Caroline K. Jacobsen (student), Kristin G Kommedal (student), Kathrine Øen Opsanger (student), Birger Bergen (observatør), Guro Akre (sekretær).

Fravær:

Godkjenning av innkalling, 24. august 2016 og sakliste

Godkjent

29/16 Status undervisningskrefter

Det er fortsatt utfordringer på flere emner. Ørnstrud orienterer.

30/16 Studieplanrevisjon

Alle studieprogram ved UiB med tilhørende emner skal gjennomgå revisjon i løpet av studieåret 16/17. Innleveringsfrist for studieprogrammene er 1. februar, men vi har fått innvilget to mndr forlenget frist.

Programutvalget utpeker en komite bestående av Kathrine Opsanger, Robin Ørnstrud, Marion Kusche-Gullberg, Birger Berge og Guro Akre som starter med Masterprogram i human ernæring og har første møte i desember.

31/16 Behov for master- og bacheloroppgaver

Det er fortsatt behov for flere master- og bacheloroppgaver.

32/16 Sosialt treff før jul

Er det ønskelig med et sosialt treff før jul? Utsettes til etter jul.

34/16 Programutvalgsseminar,

Programutvalgsseminaret blir 9. februar 2017. Programsensor blir invitert og PU skal planlegge et møte med ham i forkant/etterkant.

35/16 Programutvalgsmøter vår 2017

Forslag til møtedatoer: 18/1 – utsatt til 25/1

Robin Ørnsrud

Fung. leder

Guro Akre (s)

sekretær

Mal for studieplan

Krav til studieplanar for studieprogram går fram av:

- §7-2 i *Forskrift for tilsyn med utdanningskvalitet i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)*, NOKUT 2013 (FOR 2013-02-28 nr 237) <http://link.uib.no/?21Vcl>
- Kapittel 3 i *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen*, (Studieforskrifta), UiB, 2012, <http://link.uib.no/?1cqcV>

Forslag til formuleringar på engelsk finn ein i *Mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg* frå UHR.

I tillegg til kategoriane i tabellen nedanfor, skal studieplanen innehalde følgjande informasjon: dato for godkjenning av studieplan, dato for eventuelle justeringar, namn på instans som har godkjent planen, dato for forrige/ neste evaluering av programmet. Denne informasjonen skal stå på forsida til planen. Forsidemal finn ein sist i dette dokumentet.

Forslag til tekst står i kursiv i kolonnen «Tekst». Rettleiing og nokre døme finn ein i kolonnen til høgre. Den må fjernast før studieplanen vert send til råd og styre.

Kategori	Tekst	Rettleiing og døme
Namn på studieprogrammet, nynorsk	<i>Masterprogram i ernæring - Human ernæring</i>	
Navn på studieprogrammet, bokmål	<i>Masterprogram i ernæring - Human ernæring</i>	
Name of the programme of study, English		
Namn på grad Name of qualification	<i>Masterprogrammet fører fram til graden master i ernæring. Studiet er toårig (120 studiepoeng).</i>	Sjå kapittel 2 i UiB si Studieforskrift for reglar for oppbygging av namn på gradar, også i engelsk omsetjing.
Omfang og studiepoeng ECTS credits	Masterprogrammet består av emne på til saman 60 studiepoeng og eit sjølvstendig vitskapeleg arbeid (masteroppgåve) på 60 studiepoeng.	<u>Døme:</u> <i>Bachelorprogrammet i X har et omfang på 180 studiepoeng og er normert til 3 år.</i>
Fulltid/deltid	Fulltid	Informasjon om dette er eit krav i Diploma Supplement.

Full-time/part-time		Til dømes kan eit studieprogram normert til 3 år leggjast til rette for å gjennomførast på 6 år. Det er då eit deltidsstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk Language of instruction	Norsk (engelsk ved behov)	Før opp undervisningsspråket/undervisningspråka for emna i studieløpet.
Studiestart - semester Semester	Haust	<u>Døme:</u> Haust. Vår. Haust og/eller vår.
Mål og innhald Objectives and content	<i>Studieprogrammet sitt mål er å gi ernæringsfagleg kunnskap knytt til omsetting av næringsstoff og kosten sin betydning for ein organisme. Programmet si tverrfaglige innretning gir eit fagleg og metodisk grunnlag for forskning, næringsmiddelindustri, og andre områder der ernæringsfagleg kunnskap er etterspurt.</i> <i>Master i human ernæring tar opp tema som fysiologi, forsøksdyrlære, forskningsetikk og forskningsmetoder. Metodar som blir nytta i studiet kan til dømes være kosthaldsregistrering, næringsstoffanalyse eller biokjemiske/molekylærbiologiske teknikkar.</i> <i>Studiet er delt i ein teoretisk og ein forskingsretta del der ein skal skrive ei masteroppgåve. Oppgåva omfattar eit sjølvstendig vitskapleg arbeid under rettleiing. I oppgåva skal ein løyse ei praktisk problemstilling, behandle eigne data og gi ei skriftleg framstilling av hypotesar, resultat og konklusjonar.</i>	Gi ei <u>kort</u> oversikt over faginnhaldet Ein skal ikkje beskrive organisering og oppbygging av alle emna i programmet. Dette gjer ein under følgjande kategoriar nedanfor: <i>Innføringsemne, Obligatoriske emne, Spesialisering/fordjupning og Tilrådde valemne.</i> Studieplanar er ikkje rekrutteringsinformasjon. Ein brukar derfor ikkje du-form. <u>Døme:</u> <i>Bachelorprogram i petroleumsteknologi</i> <i>Programmet kombinerer dei klassiske realfaga fysikk, matematikk og kjemi med geologi og geofysikk for å gje eit solid fagleg fundament for å kunne arbeide i oljeindustrien.</i> <i>Programmet er serleg retta mot reservoarbeskriving og modellering inklusiv studiar av fleirfasestrøyming i porøse medier. I starten av studiet blir det lagt stor vekt på å gje studentane eit godt grunnlag i dei basisfaga som skal til for å gje ei djupare forståing for dei fysiske og kjemiske prosessane som er knytt til olje- og gassutvinning. Siste halvdel av studiet er også tverrfagleg, sjølv om det her også vert opna for valmoglegheiter som gjev spesialisering mot meir spesifikke fysiske, kjemiske eller geologiske problemstillingar innan petroleumsteknologien.</i>

		<i>Studieprogrammet skal utnytte forskning og ekspertise i fysikk, matematikk, kjemi, geofysikk og geologi til å utdanne kandidatar med teknologisk kompetanse i petroleumsteknologi, samt danne grunnlag for vidare spesialisering (mastergrad).</i>
Læringsutbyte Required learning outcomes	<i>Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse:</i> Kunnskap Kandidaten... • har avansert kunnskap om forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi. • har inngående kunnskap om omsetningen av essensielle næringsstoff i en organisme. • kan anvende ervervet kunnskap på nye områder innenfor ernæring. Ferdigheter Kandidaten... • kan, under veiledning, gjennomføre et selvstendig, avgrenset forskningsprosjekt innen ernæring i tråd med gjeldende forskningsetiske normer. • kan anvende forskningsmetoder innenfor ernæringsbiologi på en selvstendig måte. • kan gjennom kritisk analyse av et mangfold av informasjonskilder og etablert kunnskap formulere strukturerte ernæringsfaglige resonnement. Generell kompetanse Kandidaten... • kan gjennom ervervet forståelse av ernæringsfaglige termer og uttrykksformer kommunisere og formidle fagfeltet. • Kan gjennom utviklet evne til kritisk refleksjon, analytisk og strukturert tilnærming gjennomføre avanserte arbeidsoppgaver	«Læringsutbytte» er det kandidaten ved fullført studieprogram skal ha tileigna seg av kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse. Beskrivinga skal vere generell og i notid. Informasjon om krav til innhald i beskrivingane for høvesvis Bachelor- og Masternivå finn ein på: http://www.nokut.no/no/NOKUTs-kunnskapsbase/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/Nivaer/ Bruk ei slik form at <u>beskrivinga kan overførast direkte til vitnemålet og Diploma Supplement.</u>

	egnet til å etablere ny kunnskap både i ernæringsfaget og på andre områder. <table border="1" data-bbox="638 295 1355 443"> <tr> <td><i>Kunnskapar</i></td> <td><i>Ferdigheiter</i></td> <td><i>Generell kompetanse</i></td> </tr> <tr> <td><i>Kandidaten ..</i></td> <td><i>Kandidaten ..</i></td> <td><i>Kandidaten ..</i></td> </tr> </table> On completion of the programme the candidate should have the following learning outcomes defined in terms of knowledge, skills and general competence: <table border="1" data-bbox="638 582 1355 686"> <tr> <td><i>Knowledge</i></td> <td><i>Skills</i></td> <td><i>General competence</i></td> </tr> <tr> <td><i>The candidate..</i></td> <td><i>The candidate ..</i></td> <td><i>The candidate ..</i></td> </tr> </table>	<i>Kunnskapar</i>	<i>Ferdigheiter</i>	<i>Generell kompetanse</i>	<i>Kandidaten ..</i>	<i>Kandidaten ..</i>	<i>Kandidaten ..</i>	<i>Knowledge</i>	<i>Skills</i>	<i>General competence</i>	<i>The candidate..</i>	<i>The candidate ..</i>	<i>The candidate ..</i>	
<i>Kunnskapar</i>	<i>Ferdigheiter</i>	<i>Generell kompetanse</i>												
<i>Kandidaten ..</i>	<i>Kandidaten ..</i>	<i>Kandidaten ..</i>												
<i>Knowledge</i>	<i>Skills</i>	<i>General competence</i>												
<i>The candidate..</i>	<i>The candidate ..</i>	<i>The candidate ..</i>												
Opptakskrav Admission requirements	<i>Studiet er retta mot deg som har ein bachelorgrad i biologi, molekylærbiologi, human ernæring, bioingeniørutdanning eller tilsvarende utdanning på minimum 3 år (180 studiepoeng). Opptak krev minimum 80 studiepoeng relevante emner hvorav minimum 20 sp kjemi/biokjemi med laboratorieøvingar og minimum 20 sp molekylærbiologi/biologi. Andre relevante emner som kan inngå er: anatomi, fysiologi, statistikk og matvarekunnskap.</i> <i>Minstekravet for opptak er at gjennomsnittskarakteren på opptaksgrunnlaget er C eller betre. Dersom det er fleire søkjarar til eit program enn studieplassar vil søkjarane bli rangerte etter karakterane i opptaksgrunnlaget.</i> <i>Alle søknader blir behandla individuelt.</i> <i>Du søker opptak via søknadsweb. Søknadsfrist er 15. april med studiestart i august.</i> https://soknadsweb.uib.no <i>Meir informasjon om søknadsprosedyren finn du her:</i> http://www.uib.no/mofa/utdanning/opptak-og-studierett/opptak-til-masterstudium-ved-det-medisinsk-odontologiske-fakultet	Ta óg med eventuelle spesielle opptakskrav. Bruk ei slik form at <u>beskrivinga kan overførast direkte til vitnemålet og Diploma Supplement.</u>												

Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge		Kan fyllast ut ved behov for å seie kva fagbakgrunn ein student bør ha for å ha eit godt grunnlag til studiet. <u>Døme:</u> Bachelor: <i>Gode forkunnskapar i matematikk er ein føremon. Vi tilrår matematikk på 3. klasse nivå frå vidaregåande skole.</i> Master: <i>Tilrådde emne frå bachelornivå er: ...</i>
Innføringsemne Introductory courses		Berre for bachelorprogram. Ein fører opp dei innføringsemna som er obligatoriske for studieprogrammet i tillegg til ex. phil., som ex. fac. eller andre innføringsemne. Sjå UiBs studieforskrift for informasjon om krava til innhald og omfang.
Obligatoriske emne Compulsory units		Jf UiBs Studieforskrift for krav til innhald og omfang.
Spesialisering Specialisation		Jf UiBs Studieforskrift.
Tilrådde valemne Recommended electives		Jf UiBs Studieforskrift.
Rekkefølge for emne i studiet Sequential requirements, courses	Alle obligatorisk emne og valgemne skal være bestått før ein kan gå opp til vurdering i masteroppgåva.	Rekkefølga må gå fram av studieplanen.
Delstudium i utlandet Study period abroad	Mogelegheiter for utanlandsopphold.	Avtalar med partnerar tilrådde av fakultetet, skal takast med her, - også for studium ved UNIS.
Undervisningsmetodar Teaching methods	Undervisninga er ein kombinasjon av førelesingar, laboratorieoppgåver, dataøvingar, kollokvium, seminar og forelesingar i tillegg til sjølvstendig studium. Kandidatane får	Generell beskriving av kva for undervisningsmetodar som hovudsakleg vert brukte i studietilbodet. Her tar ein

	innføring i metodar som kosthaldsregistrering, næringsstoffanalyse og biokjemiske/molekylærbiologiske teknikkar. Vi opplyser om at nokre emne kan bli underviste på engelsk, og at pensum kan vere på engelsk.	utgangspunkt i undervisningsformene i emnebeskrivingane for emna i studieløpet. <u>Døme:</u> <i>Undervisninga vert normalt sett saman av førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding på skriftlege arbeid undervegs i studiet.</i> Dersom det finst krav om praksis, tar ein det med her.
Vurderingsformer Assessment methods	Skriftlig eksamen, multiple choice og hjemmeeksamen. Dei fleste emne har digital vurdering. Muntlig eksamen og presentasjonar. Gruppeinnlevering. Obligatorisk deltakelse.	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om det føreskrivne læringsutbyttet er oppnådd. Her tar ein utgangspunkt i vurderingsformene i emnebeskrivingane for emna i studieløpet. <u>Døme:</u> <i>Emna som inngår i studieløpet, nyttar hovudsakleg ulike kombinasjonar av følgjande vurderingsformer: heimeeksamen, skriftleg skoleeksamen og munnleg eksamen.</i>
Litteraturliste Reading list	<i>Litteraturliste finn du på uib.no</i> <i>Lista vil vere klar innan 01.06 / 01.01 for det komande semesteret.</i>	
Karakterskala Grading scale	Ved UiB er det to typar karakterskalaer: • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Studieprogrammet nyttar begge typar.	Bokstavkarakterar er mest utbreidde. Sjå elles UiBs Studieforskrift. <u>Døme:</u> <i>Emna som inngår i det tilrådde studieløpet vert karaktersett med bokstavkarakterar (A-F).</i>
Vitnemål og vitnemålstillegg Diploma and Diploma Supplement	<i>Vitnemål blir skrive ut etter at graden er fullført.</i>	
Grunnlag for vidare studium Access to further studies		For vidare studium på masternivå gjeld paragraf 4.1.1 i UiBs Studieforskrift (om Opptak og opptaksbehandling). Sjå óg <i>Mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg</i> .

Relevans for arbeidsliv Employability	Med ein master i human ernæring kan ei arbeide til dømes ved universitet, forskningsinstitutt, i helsevesenet og i private foretak. Studiet gir fagleg og metodisk kunnskap som gir grunnlag for forskning og undervisning, ernæringsretta rådgivning, produktutvikling og matproduksjon. I tillegg gir studiet også overførbare ferdigheter som kan nyttast i arbeid som offentleg og privat sektor, og i andre samanhengar og arbeidsituasjonar der slik kunnskap er etterspurt.	Oversikt over ulike, moglege yrkesvegar.
Evaluering Evaluation	<i>Bachelorprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no</i>	Gjer greie for dei evalueringsformene som vanlegvis blir brukte på program- og emnenivå.
Skikkavurdering og autorisasjon Suitability and authorisation	Nei	Der dette er aktuelt. <u>Døme:</u> <i>Suitability assessment is required.</i>
Programansvarleg Programme committee	<i>Programutvalget har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for same funksjonen, set ein inn den nemninga.
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	Klinisk institutt 1 / Det medisinsk-odontologiske fakultet	
Kontaktinformasjon Contact information	<i>Ta gjerne kontakt med studierettleiar på programmet dersom du har spørsmål:</i> Det medisinsk-odontologiske fakultet, Tlf: 555 86400 studie-nutrition@uib.no	

Mal for forside til studieplanar ved UiB:

Studieplan for (Namn på studieprogrammet, nynorsk)
..... (Navn på studieprogrammet, bokmål)
..... (Name of the programme of study, English)

Godkjenning:

Studieplanen er godkjend av:

Universitetsstyret:(dd.mm.år)

Programstyret:(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Studieplanen vart justert:(dd.mm.år)

Evaluering:

Studieprogrammet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Institutt for klinisk odontologi
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Klinisk institutt 2
Klinisk institutt 1
Institutt for biomedisin
Programutvalgene

Referanse

2017/689-EIDA

Dato

12.01.2017

Utdanningsmelding, forskningsmelding og forskerutdanningsmelding 2016

Utdanningsmeldingen, forskningsmeldingen og forskerutdanningsmeldingen skal innenfor sine respektive felt inneholde rapportering av aktivitet for 2016 og prioritering av aktivitet for 2017. Punktene som ønskes rapportert på er tilgjengelig i sak 2017/314, journalpost 1.

Fakultetsmeldingene skal samlet ha et omfang på ca. 6 sider. Vi ber derfor at innspill fra instituttene og programutvalgene heller ikke overskrider 6 sider totalt. Frist for innspillene settes til **tirsdag 28. februar**.

1. Utdanningsmeldingen

Innspill til utdanningsmeldingen fra instituttene

Vi ber instituttene rapportere kort for 2016 samt planer og utfordringer for kommende år. Det bes særlig om status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak på utdanningsfeltet og vurdering av behov for nye tiltak.

Innspill til utdanningsmeldingen fra programutvalgene

Programutvalgene bes om kort å rapportere om utvalgets arbeid i 2016 og planer for 2017. Følgende punkter skal omtales særskilt:

- Status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak og vurdering av behov for nye tiltak.
- Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak.
- Oppfølging av resultater fra Studiebarometeret.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

- Orientering om gjennomførte programevalueringer og status i det pågående revisjonsarbeidet.
- Arbeid med økt gjennomstrømming og reduksjon av frafall i studieprogrammene.

2. Forskerutdanningsmeldingen

Fakultetet ønsker instituttene bidrag på alle punkter i årets melding. Vi ber derfor instituttene om Programutvalg for forskerutdanning om å rapportere for 2016 på alle punkter i malen:

- Oppfølging av fakultetets prioriteringer for forskerutdanningen. Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsinger
- Opptak, gjennomstrømming, frafall, disputaser og underkjenninger – kort beskrivelse av situasjonen og eventuelle tiltak for å forbedre disse parameterne
- Veilederopplæring og karriereveiledning – beskrivelse av situasjonen og planlagte tiltak.
- Internasjonalisering – beskrivelse av situasjonen, eventuelle planlagte tiltak for internasjonal rekruttering og for å øke internasjonale opphold for ph.d.-kandidatene.

3. Forskningsmeldingen

Fakultetet ønsker instituttene bidrag på alle punkter i årets melding. Vi ber derfor instituttene om å rapportere for 2016 på alle punkter i malen:

- Oppfølginger av faglige prioriteringer og økt tverrfaglig samarbeid i 2016.
- Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv - lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Oppfølging av handlingsplan for internasjonalisering.
- Kort status for oppfølging av Handlingsplan for EU-finansierte satsninger.
- Tiltak for økt publisering.

Kontaktpersoner for meldingsarbeidet ved fakultetet er Eirik Dalheim (utdanningsmeldingen), Kaia Nepstad (forskerutdanningsmeldingen) og Marianne Heldal Stien (forskningsmeldingen).

Vennlig hilsen

Nina Langeland
dekan

Inger Hjeldnes Senneseth
fakultetsdirektør

Bergen 17. januar 2017

Tverrfaglig trening for masterstudenter i klinisk ernæring

Norsk helsetjeneste sikter i stadig større grad mot mer tverrfaglig samarbeid for å øke pasientens sikkerhet. I Stortingsmelding 13 (Utdanning i velferd. Samspill i praksis) beskrives kompetansebehov hos morgendagens helsearbeidere. I stortingsmeldingen pekes det på behovet for at helsearbeideren utvikler en dobbelt identitet, både som en selvstendig profesjonsutøver og som en samarbeidspartner i team. Rolleforståelse og evne til samhandling oppgis som sentrale mål og som vesentlig for pasientsikkerheten. Internasjonalt har sentrale organisasjoner presset på for at utdanningsinstitusjonene skal trene sine studenter tverrprofesjonelt (GMC 2009¹, WHO 2010²). Målet er bedret utkomme for helsetjenesten og øket pasientsikkerhet. WHO påpeker at ved tverrprofesjonell læring vil studenter fra ulike profesjonsutdannelse jobbe sammen om oppgaver der de lærer om, ved og av hverandre, det vil si at teamene lærer av å arbeide sammen skulder ved skulder på arbeidsplassen.

I UHRs utredning 'Kvalitet i praksisstudiene' fra februar 2016 understrekes at studentene må få tilgang til tverrprofesjonelle læringssituasjoner hvor sikkerhet og forbedring av samhandling praktiseres. Studentene skal i løpet av praksisstudiene erfare tverrprofesjonelt samarbeid (TPS). Selv om det er organisatorisk og logistisk utfordrende, bør det legges til rette for at tverrprofesjonell samarbeidslæring (TPS) også kan skje i reelle pasient/klient/brukersituasjoner. Det bør utarbeides læringsutbyttebeskrivelser for tverrprofesjonell samhandlingskompetanse i praksisstudier (Praksisprosjektet s. 6-9).

TVEPS har siden 2012 tilbudt helseprofesjonstudenter i Bergen tverrprofesjonell trening på arenaer i primærhelsetjenesten, vesentlig på sykehjem og i hjemmebaserte tjenester. I TVEPS didaktikk utreder studentene to pasienter. Kunnskapen som studentene spar opp omformes til en tiltaksplan for pasientene. Denne diskuteres så med de fagansatte ved arbeidsplassen i det vi kaller dialogmøter. Alle lærer av alle. Disse møtene er også kontrollposten der de fagansatte avgjør hvilke forslag som kan og bør implementeres i aktuell pasientutredning / pasientomsorg.

Primærmålet for TVEPS er studentenes tverrprofesjonelle læring på helsevesenets arbeidsplasser (Vedlegg læringsutbyttebeskrivelser). I tillegg ser vi at når helsearbeidere fra arbeidsplassen er i faglig dialog med de tverrprofesjonelle studentteamene i TVEPS resulterer dette også i læring og miljøbygging på helsearbeidsplassen.

I tverrprofesjonelle team sammen med andre helseprofesjonstudenter vil de enkelte studentene også utvikle sin egen profesjonalitet fordi de eksplisitt må bidra med egne

¹ General Medical Council. Tomorrow's doctor. Finnes på http://www.gmcuk.org/education/undergraduate/tomorrows_doctors_2009.asp

² WHO. Framework for action on interprofessional education and collaborative practice. Geneva: WHO 2010, p13.

profesjonsspesifikke elementer til teamet. Gjennom økt forståelse av hva egen profesjon kan bidra med utvikles ens profesjonalitet.

Ernæringsstudenter skal kanskje mer enn andre studenter ved MOF arbeide tverrprofesjonelt når de uteksamineres for arbeidslivet. Det er dermed viktig at de får minst et tverrprofesjonelt treningspunkt i løpet av masterstudiet. I TVEPS kan de trene sammen med helseprofesjonstudenter fra UiB og HiB, omtrent like mange fra hver institusjon i hvert team. Ernæringsstudenter har deltatt i TVEPS-basert læring siden 2012 (tabell).

Tabell

Siden høsten 2012 har 31 ernæringsstudenter vært med i tverrprofesjonell læring i regi av TVEPS:

Høst 2012	Vår 2013	Høst 2013	Høst 2014	Vår 2015	Høst 2015	Vår 2016	Høst 2016	Totalt
3	6	1	3	2	2	7	7	31

I TVEPS-didaktikk tar deltakelse i trening 20 timer. Studentene møtes først en ettermiddag og etablerer teamet (2 timer). De bruker deretter en dag på arbeidsplassen (sykehjem eller hjemmebaserte tjenester) der de sammen med teamet snakker med to pasienter (6-7 timer). De skriver sammen en tiltaksplan som de en uke etter diskuteres med de helseansatte på arbeidsplassen i et møte (1 time). Arbeidet med tiltaksplanen tar ca 10 timer.

Studentenes evalueringer:

- «Deltakelsen har gjort at jeg har måttet tenke på hvordan mine kunnskaper og mine erfaringer fra mitt fagfelt kan flettes inn i andres fagfelt, og sammen bidra til å avdekke funksjonstap hos pasienter. Det har også gitt meg en mulighet til å tenke på hva jeg er god i og hva jeg kan, og samtidig respektere andres kunnskaper og fagområder»
- «TVEPS hjelper på å vise fram ernæringsfaget. Takk for det!»
- «Jeg følte på ansvaret rundt å gi en god vurdering av helse basert på mitt fagfelt. Jeg opplevde også å få anerkjennelse for min kompetanse og følte meg som en viktig del av gruppen.»
- «Det at vi ble satt i grupper med ulike studieretninger, der vi kunne dele erfaringer, oppgaver og lære av hverandre synes jeg var spesielt lærerikt. Det å se hvordan de andre yrkesgruppene arbeider, og å finne ut hvordan vi kan samarbeide sammen for å gi det beste helsetilbudet til pasienten må være noe av det jeg lærte mest av.»

Vi fremmer dermed et forslag om at deltakelse i TVEPS blir et arbeidskrav for ernæringsstudentene i klinisk master, likeledes som det er for i studenter i farmasi og tannpleie. Deltakelse er kostnadsfritt for studieprogrammet, men vi håper at en del av lærerne kan fungere som fasilitatorer for TVEPS team.

Logistikken er overkommelig. Vi antar at høstsemesteret egner seg best, og vi kan få med de fleste kliniske ernæringsstudenter i TVEPS team i perioden september – november. Skulle ikke det passe alle gir vårsemesteret muligheter fra medio januar til påske.

Ta gjerne kontakt om noe er uklart. Vi kan gjerne møte programutvalget og snakke om saken.

Med vennlig hilsen

Anders Bærheim
Leder TVEPS

Læringsutbyttebeskrivelser TVEPS

Læringsutbytte

Etter endt trening i TVEPS og sammen med annen parallell studieaktivitet regnes det med at studentene i større grad vil:

Kunnskap

- Kjenne til andre helseprofesjoners kompetanse og kva disse kan bidra med i pasientarbeid
- Ha kunnskap om betydningen av tverrprofesjonelt samarbeid
- Kjenne betydningen av å samarbeide med pasient / klient / brukar

Ferdigheter

- Kunne formidle egen vurdering til samarbeidende profesjonsgrupper
- Kunne benytte egen faglig kompetanse i samarbeid med andre profesjonsgrupper til beste for pasient/klient/bruker
- Kunne delta aktivt i gjennomføring av en tverrprofesjonell utredning av pasient/klient/brukar

Generell kompetanse

- Kunne kommunisere om faglige problemstillinger og konklusjoner innenfor fagområdet med andre helseaktører
- Kan analysere-, og reflektere over gruppedynamikken i teamet de var en del av
- Kunne reflektere over egen rolle i grupper og gruppeprosesser

Se også: <http://www.uib.no/emne/TVEPS>